

Saulėta, šilčia.
Saulė teka 5:40, leidžiasi 7:54

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 7 d., 1970 m.

Kaina 10c

108

SIHANOUKAS SUDARĖ NAUJA VYRIAUSYBĘ

PRIEŠ DERYBAS SU KOMUNISTAIS BONA TURĖJO PAKEISTI ĮSTATYMĄ

BONA. — Vakar Vakarų Vokietijos bundestagas priėmė įstatymą, kuris panaikino kitą ankstesnį įstatymą liečiantį Rytų Vokietijos gyventojų pakaltinamumą. Iki šiol rytinės Vokietijos piliečiai galėjo būti baudžiami Vakarų Vokietijos teismuose. Net pats Rytų Vokietijos premjeras Willi Stoph buvo paduotas į teismą už žmogžudystes. Jis kaltinamas, jog tarp 1956 ir 1960 metų, būdamas rytinės zonos gynybos ministru, jis buvo įsakęs šaudyti į vokiečius, bėgančius iš rytų į vakarus. Daug žmonių buvo nušauti pasienio sargybinių.

Vakarų Vokietija šį kaltinimą ir bylas įsakė teismams nutraukti, nes to pareikalavo Rytų Vokietija, kurios delegacija, vadovaujama paties Willi Stopho turi atvažiuoti į Kasselį gegužės 21 d.

Rytų Vokietija Vakarų Vokietijai atsiuntė ir daugiau reikalavimų. Jų tarpe reikalaujama neblokuoti Rytinės Vokietijos įstojimo į Pasaulio Sveikatos Organizaciją ir į Europos Ekonominę komisiją.

Premjero Stopho laiške kanceliui Brandtui reikalaujama taip pat, kad Rytų Vokietijos delegacija Kasselje būtų sutikta su visomis protokolo taisyklėmis suvereninės valstybės atstovams. Šis klausimas Bonos vyriausybei yra gan painus, nes ji nepripažįsta Rytų Vokietijos svetima, nepriklausoma valstybe. Kancelis Brandtas yra pareiškęs, kad "vokiečių tautoje yra dvi valstybės", ta sąvoka tačiau yra siauresnė, negu Rytų Vokietija pageidauja.

Kancelis Brandtas pranešė premjerui Stophui, kad jis greit atsakys į jo reikalavimus. Stopho saugiai kelionei į vakarus, kaltinimus jam ir kitiems rytų vokiečiams atšaukus, kliūčių nebus, tačiau abejotina, ar Vakarų Vokietijos orkestras pradės mokytis komunistinės Vokietijos himno.

Vakar iš Berlyno atvyko techninė delegacija paruošti Kasselio mieste visas numatomų derybų smulkmenas.

Brežnevas Pragoje

PRAGA. — Didelė Sov. Sąjungos delegacija atvyko į Čekoslovakiją pasirašyti naujos draugiškumo ir savitarpinės pagalbos sutarties. Delegacijoje yra Brežnevas, Kosyginas, užsienio reikalų ministras Gromyko ir kiti. Aerodrome sovietų vadai bučiavo su čekų partijos vadu Gustavu Husaku ir su prezidentu Ludviku Svaboda.

Naujoji draugystės sutartis leidžia sovietams laikyti savo kariuomenę Čekoslovakijoje neribotą laiką.

Manoma, kad šito vizito proga bus išnaudota pasitarimams tarp sovietų vadų ir Austrijoje esančios sovietų delegacijos SALT derybose (Strateginių Ginklų Apribojimo derybos).

Viceministeris Semionovas ir kiti delegatai žada lankytis Pragoje. Nuo to laiko, kai jie išvažiavo į Austriją su instrukcijomis, Kinija išbandė didelę savo raketą, pasiūsdama į erdvę savo pirmą satelitą, tuo įrodydama sugebėjimą statyti stiprias, tarpkontinentines raketas. Šis įvykis gali pakeisti abiejų Vėnos derybų dalyvių Amerikos ir Sovietų Sąjungos gynybos apskaičiavimus.

Naujas dalykas, iškylęs po derybų pradžios yra ir Kambodijai.

IŠ VISO PASAULIO

LONDONAS. — Darbiečių partija Britanijoje savivaldybių rinkimuose labai gerai pasirodė. Darbiečių atstovai Škotijoje laimėjo 33 naujas vietas ir Anglijoje — 40 vietų. Partija laimėjo kontrolę Glasgove — antrame didum Britanijos mieste. Visuomenės opinijos tyrimo įstaigos skelbia, kad darbo partija atgavo žmonių palankumą.

DUBLINAS. — Airijos kabinete įvyko nesutarimų dėl vyriausybės politikos šiaurinės Airijos atžvilgiu. Du ministrus premjeras pašalino, du patys pasitraukė. Valdancioji partija suaukė suvažiavimą svarstyti vyriausybės krizes.

MEKSIKA. — Meksikos vyriausybė, bendrai su Amerika pradėjusi kovą prieš marijuanos auginimą ir platinimą, jau apkaltino šiais metais 1,111 asmenų, iš jų 162 Amerikos piliečių. Buvo sunaikinta 355,000 marijunos augalų ir 165.5 tonos marijunos lapų.

VIENA. — Iš Čekoslovakijos į Austriją atskrido nedidelis urano įmonės lektuvas, kuriame vienas čekas privertė kitiems pėlininku pilotą skristi į Austriją. Kitas keleivis, nenorėjęs šios kelionės, buvo rastas be sąmonės, pritrenktas batu. Lėktuvas buvo lengvai sužeistas. Manoma, kad Austrijos lektuvo pagrobikas bus teisiamas.

LONDONAS. — Po ilgesnių derybų Britanija sutiko duoti Fijai saloms nepriklausomybę, kuri bus oficialiai paskelbta spalio 2 d. Fijai valstybė susideda iš 844 salų, kuriose gyvena 500,000 gyventojų. Valstybė ir toliau priklausys karalienei Elzbietai ir priklausys britų komonveltui.

WASHINGTONAS. — Federalinė jūrų komisija apkaltino Chevron Oil bendrovę nesilaikius nuostatų ir apteršus Meksikos įlankos vandenį nafta. Jei teismas bendrovę pripažins kaltą, jai teks sumokėti daug milijonų dolerių.

HAMILTON, Cal. — Aviacijos transporto lektuvas atsitrėkė į kalną. Žuvo 13 kareivių. Tik vienas kapitonas liko gyvas, tačiau ir jis smarkiai apdegė.

ROMA. — Italijos kalėjimų įnamių jau trys dienos nieko nevalgo. Jie streikuoja, reikalaudami amnestijos.

Alabamoje gubernatorių rinkimuose gavo daugiau balsų už buv. gubernatorių George Wallace.

Sihanouko sudaryta Kambodijos vyriausybė egzistuoja jau pripažino: Kinija, š. Vietnamas, š. Korėja, Sirija ir Irakas.

Jos įtraukimas į karo veiksmų areną. Tas irgi gali turėti įtakos į Vienos derybų eigą.

Pasibaigus gegužės 7 d. II-jam Pasauliniam karui, laimingi Paryžiaus gyventojai džiaugsmingai sutiko žinią apie Vokietijos pasidavimą.

GEORGE WALLACE NENUGALĖJO SAVO KONKURENTŲ ALABAMOS RINKIMUOSE

MONTGOMERY. — Alabamos pirminiuose rinkimuose dėl kandidatūros į gubernatoriaus vietą buvęs gubernatorių George Wallace nesurinko absoliučios daugumos ir jam teks dar kartą persirungti su antruoju likusiu dabartiniu gubernatorium Albert Brever. Antrieji rinkimai numatomi birželio 2 d. Breveris buvo paties Wallace parinktas, kaip pavaduotojas tuo metu gubernatoriaus kėdėje sėdėjusiai Wallace žmonai. Abu kandidatai ilgą laiką buvo artimi draugai ir todėl rinkiminė kampanija buvo palyginti rami, be įžeidinėjimų ir didesnių politinių skirtumų.

Kandidatas Wallace, kuris 1968 metais kandidavo į prezidentus, kaip trečios, radikalios dešinės partijos atstovas, ir šiame pirminiuose rinkimuose kampanijoje naudojo šią idėją populiarumu. Jis įrodinėjo, kad jam pralaimėjus, šiauriniai liberalai visai prispaus pietines valstijas. Jo pralaimėjimas parodys, kad pietinės jėgos pasiduoda šiauriečiams su jų pirmą mokyklų integracija, jų varžymais atskiroms valstijoms.

Alabamoje gyvena daug negrų. Viename negrų rajone G. Wallace gavo tik 6 balsus. Daug prisidėjo ir tai, kad be minėtų pagrindinių kandidatų rinkimuose dalyvavo dar penki. Charles Woods surinko virš 100,000 balsų, nutraukdamas juos nuo kitų kandidatų. Nors Wallace birželio 2 d. dar gali laimėti, šio antradienio rinkimai ir jo nesugebėjimas atsipiešti nuo kitų, parodė jo silpnumą jo paties namuose — Alabamoje.

Ohio valstijoje astronautas John Glenn pralaimėjo pirmame savo bandyme patekti į senatą. Demokratų partijos pirminiuose rinkimuose jis pralaimėjo prieš Clevelando milijonierių Metzenbaumą. Respublikonų tarpe kandidatų į senatą tapo Robert Taft Jr., buvusio senatoriaus sūnus ir prezidento William Howard Taft anūkas. Jo priešininkas buvo Ohio gubernatorių James Rhodes, kuriam, sakoma, galėjo pakenkti Kent universiteto studentų neramumai ir keturių studentų nušovimas.

Teatro sukaktis

Šiais metais okup. Lietuvoje numatyta paminėti Valstybinio dramos teatro Kaune 5 m. sukaktį. Sudaryta komisija, metų pabaigoje Kaune bus surengta teatrų dekada, rašytojas J. Grušas su teatru paruos specialią pjėsę. Be to, numatoma išleisti leidinį lietuvių rusų ir anglų kalbomis.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Northwestern universitete apie 400 studentų demonstravo, protestuodami prieš universiteto studijų nutraukimą dėl studentų streiko.

Viceprezidentas Agnew vakar ilgai kalbėjosi su šešiais studentais iš Kent, Ohio universiteto, kur įvyko gyvybių pareikalavusios studentų riaušės.

Veneculoje policija lazdomis ir dujomis išvaikė apie 200 studentų, kurie bandė pulti Amerikos ambasadą, protestuodami prieš karą Vietnamo.

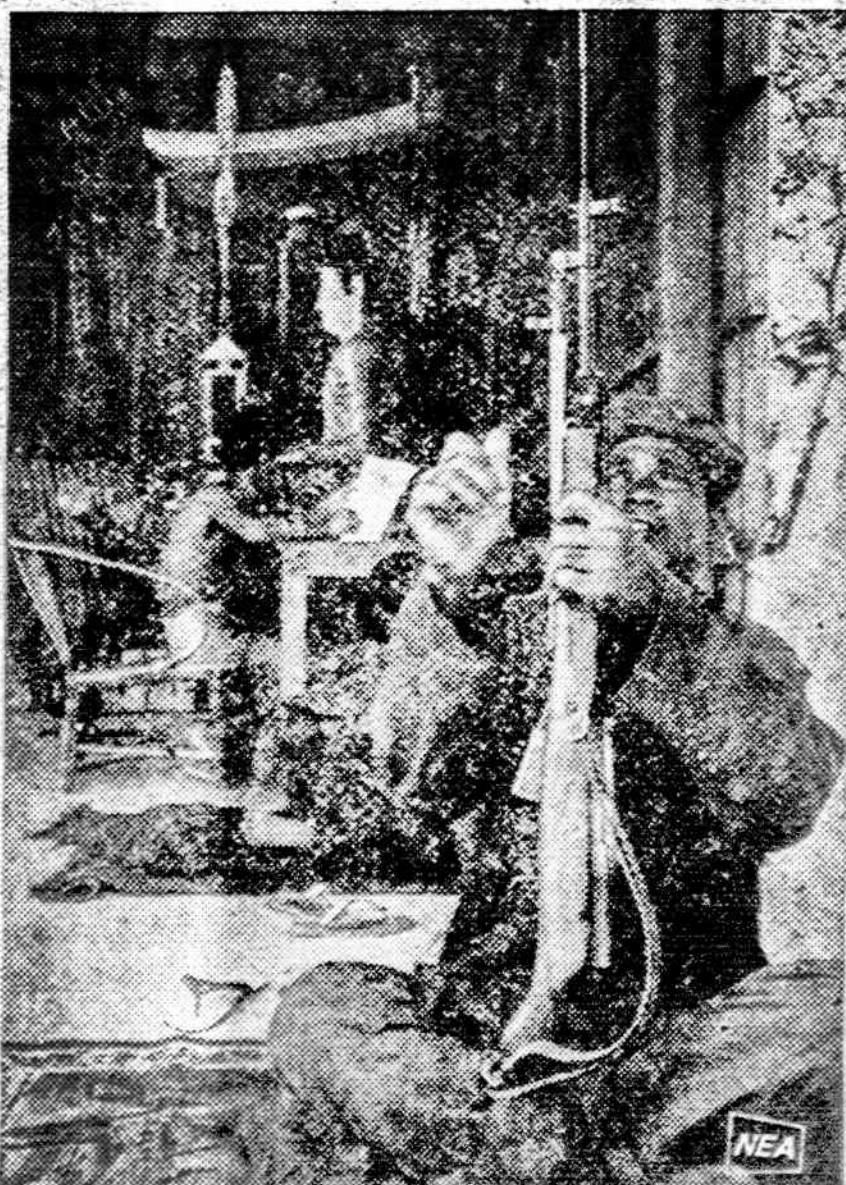
Sov. Sąjunga ir Čekoslovakija pasirašė naują draugiškumo sutartį, kurioje įrašyta ir "Brežnevo doktrina", duodanti rusams teisę įsikišti, jei jiems atrodytų, kad "socializmui gresia pavojus" kaimyniniuose kraštuose.

Marquette Parko Namų savininkai trečiadienį dviem dideliais busais išvažiavo į Chicago miesto centrą protestuoti prieš greitkelio pravedimą, kuris išardys gyventojų ramybę ir nuvertins nuosavybes. Miesto pareigūnams A. Barkauskas perskaitė ir įteikė gyventojų protestą. Antradienio vakarą Bacevičius buvo suaukęs specialų namų savininkų mitingą, kuriame buvo aptartas protesto tekstas.

Naujos Izraelio laivų raketos

JERUZALĖ. — Izraelio karo laivynas pademonstravo korespondentams savo pirmą laivyno raketą, pavadintą "Gabrieliaus" vardu. Šią raketą suplanavo ir pastatė patys Izraelio inžinieriai. Ja apginkluoti Prancūzijoje statyti greitlaiviai, kurių penkis izraelitai slapiai ir apgaulingai išsivežė iš Šerburgo uosto pernai, gruodžio mėnesį. Tie laivai yra 150 pėdų ilgumo, labai judrūs ir greiti.

"Gabrielio" raketos yra Izraelio atsakymas į Egipto naudojamą sovietų laivyno raketą. Vakarų pasaulyje tokių nėra. Izraelio raketos yra lyg torpedos, skirtumas tas, kad jos neplaukia vandeniu, bet skrenda į taikinį virš vandens paviršiaus.

Kambodijos kareivis valo šautuvą. Paveikslas gilumoje matoma rėlinė stovykla, be kurių neapsieina nė kareivinių barakai.

PREZIDENTAS NIXONAS PAŽADĖJO BAIGTI KAMBODIJOS ŽYGI PER 7 SAV.

SAIGONAS. — Amerikos ir Pietų Vietnamo jėgos pradėjo puolimą Kambodijoje dar trijuose frontuose. Dabar Kambodijoje dalyvauja apie 50,000 kareivių, persekiodami komunistų jėgas šešiose apylinkėse prie Kambodijos - P. Vietnamo pasienio. Komunistų jėgos padidino puolimus pačiam Pietų Vietnamo, ypač šiaurinėje provincijoje. Viename puolime žuvo 29 amerikiečiai, kada Kambodijoje per visą savaitę jų žuvo tik 17. Amerikos tankai užėmė Snuol miestelį. Iš jo pastatų liko tik griuvėsiai.

Britai susirūpinę dėl Kambodijos

LONDONAS. — Britų parlamente premjeras Wilsonas pareiškė susirūpinimą dėl Amerikos žygio į Kambodiją. Tas žygis galis peržengti prezidento Nixono paskelbtas ribas ir galis apskunkinti kariuomenės atitraukimą iš Vietnamo.

Pasaulio sostinėse Kambodijos puolimas sukėlė įvairių reakcijų. Tik Australijos vyriausybė pilnai pritarė Amerikos veiksmams Kambodijoje.

Prancūzijos užsienio reikalų ministras pareiškė, kad karo išplėtimas į Kambodiją gali sustiprinti komunistų vienybę ir net gali suvesti Sovietų Sąjungą su Kinija. Prancūzijos, kaip Amerikos draugės, pareiškė esanti pareikšti jai savo susirūpinimą.

Barė rašytojus

Lietuvos ir Pabaltijo rašytojai dar vis per mažai rašo "karinėmis ir patriotinėmis" temomis. Juos daugiau tokiais kūrėjais paskatinti Vilniuje, balandžio mėn. pradžioje, buvo sukvietas Pabaltijos rašytojų pasitarimas. Lietuvius ir kitus pabaltiečius Karininkų namuose atitinkamai "švietė" rašytojai, atvykę iš Maskvos, Leningrado, Kaliningrado (v. Karaliaučiaus). Kalbėta apie karines temas ypač grožinėje literatūroje. (E)

Saigono protestas Indijos valdžiai

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė pareiškė Indijai griežtą protestą dėl Indijos pakvietimo Viet Congo "užsienio reikalų ministerei" Thi Binh padaryti Indijai formalų vizitą.

Saigono vyriausybė primena Indijai, kad Hanojaus komunistinė valdžia ištrėmė visus indus, kai tuo tarpu Saigono vyriausybė davė indams pilnas teises. Indai Pietų Vietnamo pulkiai gyvena, nemoka kai kurių mokesčių ir nėra šaukiami į kariuomenę.

P. Vietnamo žygis į Kambodiją susilaukė pritarimo ir prezidento Thieu populiarumas dėl to pakilęs. Visiems įkrydę komunistų jėgų puldinėjimas iš neliečiamų slėptuvių Kambodijos teritorijoje. Be to, kambodiečiai ir vietnamiečiai yra amžini, tradiciniai prieštai. Dėl to, vietnamiečiai su įtarimu žiūri į Amerikos pastangas duoti Kambodijos naujai valdžiai ginklų. Tos tradicinės nesantaikos nepagerino ir paskutinės žinios iš Kambodijos, jog ten persekiojami ir žudomi vietnamiečiai.

Pentagonas skelbia, kad birželio mėn. į kariuomenę bus pašaukta 15,000 jaunų amerikiečių.

Šiaurės Vietnamo ir Viet Congo delegacijos nenutraukė taikos derybų Paryžiuje, tačiau išpėjo amerikiečius, kad jos gali būti nutrauktos, jei Amerikos lektuvai atnaujins puolimus š. Vietnamo. Paskutiniai bombardavimai buvę prezidento Johnsono duotų pažadų sulaužymas. Jis pažadėjęs sustabdyti bombardavimus, jei Hanojus atsiųs delegaciją į taikos derybas.

Princas Norodomas Sihanoukas, pašalintas Kambodijos valdovas, paskelbė Pekine naują savo vyriausybę, kuri vienintelė esanti legali Kambodijos valdžia. Joje yra 12 ministrų. Premjeru paskirtas senelis Penn Nouth, buvęs kartą Kambodijos premjeru ir princas politiniu patarėju. Užsienio reikalų ministru tapo Sarin Chak, buvęs Kambodijos ambasadorius Egipte. Visi ministrai yra kartu su Sihanouku Pekine.

Atsišaukime N. Sihanoukas skelbia kovą iki pergalės prieš amerikiečius ir jų tarnus Phnom Penhe: "Lon Nol - Sirik Matak klika". Čia minimi dabartinis Kambodijos premjeras ir vicepremjeras.

Washingtono prezidentas R. Nixonas pažadėjęs kongreso vadams baigti visą Kambodijos operaciją per 3-7 savaites. Jis taip pat pažadėjo nusiųsti kariuomenės į Kambodiją be Kongreso leidimo gliaul, kaip 21 mylia nuo Vietnamo sienos. Po šio pasikalbėjimo kai kurie senatoriai pareiškė prezidentui pritarimą ir atsisakė remti sen. Fulbrighto siūlomą rezoliuciją.

SAIGONAS. — Karingieji Vietnamo budistai buvo užsadarę didžiausioje pagodoje, į kurią įsiveržė vyriausybės kareiviai ir pradėjo į vienuolius šaudyti. Pranešama, kad 10 asmenų buvo užmušta ir 20 sužeista. Prasiidėjus neramumams Saigono mokyklose, vyriausybė visas jas uždarė ir įvedė draudžiamą vaikų čioti gatvėse laika.

Olandija ištrėmė du sovietų ambasados tarnautojus už šnipinėjimą.

Čia ne astronautas, bet laboratorijos technikas, kuris bando naują dažu rūšį, kuria nudažyti metalai nerūdija ir nebijo karščiū.

REPORTAŽAS IŠ MONTREALIO

Artėja Kvebekui
lentiminkim

Siuo metu, kai rašau šį reportažą iš Montrealio apie pavasarinį lietuvių parengimus bei koncertus, Montrealis pergyvena karščiausią rinkiminę agitaciją. Birželio 29 d. įvyks Kvebeko provincijos rinkimai ir niekuomet dar nebuvo išstatyta tiek daug kandidatų ir partijų kaip šiame.

Rinkimuose dalyvauja net 5 politinės partijos: 1. Dabar valdžioje esanti Union Nationale partija, kurios vadas J. J. Bertrand; 2. Liberalų su naujai išrinktu jaunu ir gražiu vadu Robert Bourrassa; 3. Quebecois partija, kurios vadas Rene Levesque (paprastai vadinami separatistais); 4. Creditiste du Quebec partija su vadovu Camil Samson, kuriems dabar viskas negerai ir jie siūlo apversti viską aukštyn kojomis; 5. Pagaliau Nouveau partidemokratique su Roland Morin, aiškūs marksistai.

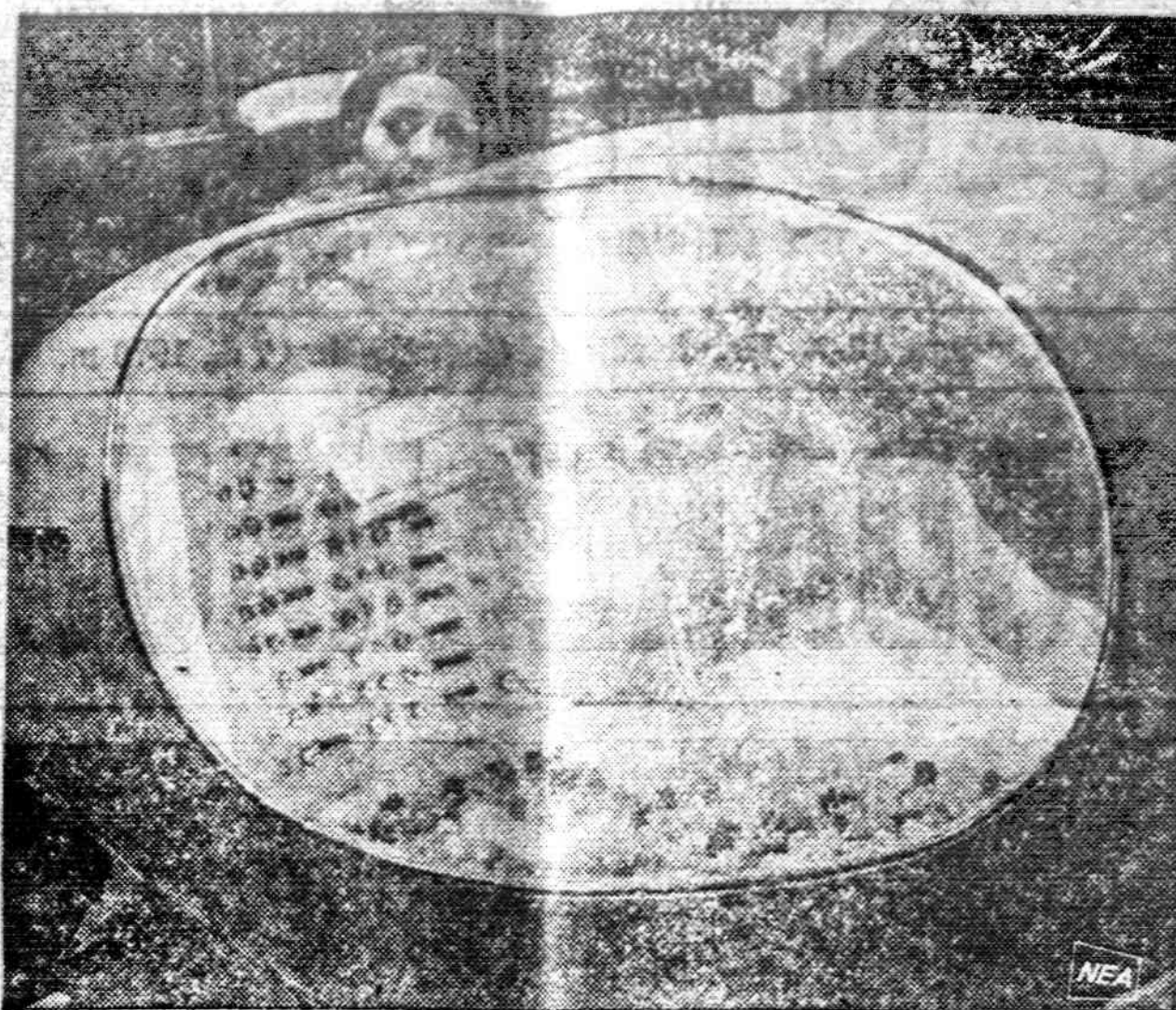
Visos partijos didžiausiu įkarščiu agituoja už save, žadėdamos visokias gėrybes. Kai paklausi kurio kalbančio, atrodo jei ta partija laimės rinkimus, tai Kvebeko provincijoje bus tikras rojus ir taip gera bus Montrealyje gyventi kaip niekur kitur pasaulyje.

Agitacijai dabar tarnauja: radijas, televizija, telefonai, paš-

tas. Gatvėmis važinėja atstovų paveikslais dekoruoti, ruporais garsiais šaukdamie automobiliai. Namai apkabinėti plakatais. Ir mano gyvenamame name pas viršutinius prancūzus atsirado nematytas neregėtas kudočius-barzdočius, o su juo kartu atsirado viršų ant balkono ištiestas didžiausias plakatas: Le parti Québécois — oui!! Lietuviai pravažiuodami pro mane sako, kad pasidariau separatistė. Kai šie žodžiai bus atspausdinti "Naujienose", bus jau visiems žinoma, ar tie separatistai, kurie 1967 Expo metais buvo De Golio pasveikinti šūkiu "Quebek libre" ir nuo to laiko kovoja sprogdindami bombas, daužydami brangiuosius kompiuterius, krautuvų langus ir visaip trūkšmaudami, laimės šiuos rinkimus ir atskirs Kvebeką nuo Kanados, ar nugalės juos Liberalų partija su vadu Bourrassa, kuris aiškiausiai pasisako už Kvebeko išlikimą Kanados konfederacijoje. Atrodo, kad ir lietuviai liberalų partijai daugiausia pritaria, nes nėra kito geresnio pasirinkimo. Visiems, net ir patiems separatistams prancūzams, atsiskyrimas nuo Kanados būtų didelė nelaimė.

"Erolių Aitvarų"
autoriaus pagerbimas

Nors ir lietuviai labai susirūpinę rinkimais, visgi iš ank-

Automatinė vonia. Joje žmogus patogiai sėdės, kol ultrasoniniai burbuliukai jo kūną praus ir masažuos. Džiūvinimas irgi bus automatinis, šildoma lampa. Visas aparatas primena skalbiamą mašiną.

čiau numatyta lietuviško kultūrinio gyvenimo programa. A. V. parapijos salėje, vyksta kiekvieną savaitę. Štai balandžio 10 d. penktadienio vakarą Lietuvių akademinių sambūrys suruošė: H. Nagio naujai išleistas poezijos knygos "Broliai Aitvarai" pristatymo vakarą.

Sambūrio pirmininkas p. Beniušis pakvietė V. Jonyną, kuris skaito paskaitą apibūdindamas H. Nagio kūrybą ir paskutinį tik ką Al. Mackaus knygu leidimo Fondo čikagoje išleistą, poezijos knygą "Broliai Aitvarai".

Po tos puikios paskaitos V. Žižys įteikė H. Nagiui adresą Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkės vardu, o Akademinių Sambūrys įteikė dovaną — amžiną plunksną.

Jauniausias mūsų poetas ir H. Nagio mokinių Barteška, paskaito kelius ankstyvesnius H. Nagio eilėraščius, o po jo pats poetas H. Nagys skaitė iš "Brolių Aitvarų" kelis eilėraščius. "Pasibaigus oficialiai daliai, visi svečiai buvo pavaišinti pačių sambūrių paruoštais skanumynais.

"Baltijos" stovyklavietės
penkmečio minėjimas

Minėjimas įvyko balandžio 11 d. Pradžioje V. Piečaitis ir P. Rudinskas savo žodyje padarė apžvalgą, kas per tuos 5 metus nuveikta ir kas dar reikia nuveikti, kad užbaigtų stovyklavietės įrengimo darbus. Nusiūstą, kad vis dar permažai aukojama stovyklai, kurioje jaunimas praleidžia atostogas lietuviškoje aplinkoje. Buvo užplanuota surinkti 7,000 dol., o iki šiol surinkta tik 885 dol.

Pagerbti fondatoriai, kurie aukojo didesnes sumas. Klebonas L. Zaremba savo kalboje palinkėjo, kad per kitus 5 metus būtų paskirti visi salėje staliai tik fundatoriams, o ne tas, vienas kaip šiandien.

Toliau sekė meninė programa, kurią sudarė B. Nagienės vadovaujamas Toronto universiteto modernaus šoko studijos studentės ir ansamblis "Gintaras".

Scenoje, dideliame ekrane, buvo rodomi Baltijos stovykloje vasarojančio jaunimo vaizdai. Tų vaizdų fone, palydimos senoviškų lietuviškų sutartinių dainų, įdainuotų į juostą torontiško "Birbynės" ansamblio, jaunos studentės šokėjos moderniškais šokiais labai įspūdingai pavaizdavo dainuojamas, labai įdomias senoviškas dainas.

Vadovė B. Nagienės plati fantazija ir kantrus darbas su savo mokinėmis parodė, kaip puikiai ir meniškai galima suderinti, plastika paremtus, moderniškus šokius su lietuviškomis senomis dainomis. Sužavėta publika daug ir ilgai plojo viešioms iš Toronto, tarp kurių tik kelios buvo lietuvaitės. Po tų įspūdingų šokių pasirodė ir mūsų šaunus "Gintaras" pakartodamas kelis numerius iš savo tik ką praėjusio jubiliejinio koncerto. Vakaras baigėsi šokiais.

Aušros Vartų parapijos vyrų
okteto koncertas balius įvyko
balandžio 18 d.

Kažkodėl Montrealyje pranyko mada spausdinti koncertams programas. Vieton jų, išeidamas pranešėjas dažnai labai neaiškiai vos girdimai pasako dalyvaujančio pavardę ir kas bus išpildyta. Ir to nereikėtų, nes vistik pusė salės nieko negirdėjo.

Labai simpatinga pora A. ir R. Bulotų, kurie pasidarė beveik nuolatiniai parengimuose pranešėjai, nes moka labai gerai prancūziškai, angliškai ir lietuviškai. Ir šiuokart jie pavadavo programą, tik buvo neaišku, kodėl lietuvių rengiamame koncerte, lietuviškas dainas dainuojant, pirmiausia buvo pranešama prancūziškai, angliškai ir tik trečioji vietoj lietuviškai?

Juk pilna salė buvo lietuvių, o kitokių vos keli žmonės. Lietuviškuose koncertuose turi pirmauti lietuvių kalba, o ne kuri nors svetimoji. Koncertų rengėjai turėtų nepamiršti pagerbti pirmiausiai savo lietuvių kalbą.

Akompanuojant ir kartu diriguojant p. Roch, oktetas pradėjo koncertą Budriūno daina "Tėviskėle" ir baigė, dabar jau kaip ir himnu laikoma "Lietuva brangi". Per vidurį, programa buvo didžiausias mišinys rimtų kompozicijų su lengvojo žanro dainomis. Žinoma, nieko labai blogo nėra, jei tokiame koncerte-baliuje, padainuojama ir lengvesnių dainelių, bet jas reikėtų atskirti nuo rimtų kompozicijų ir dainuotų skyriumi visais iš eilės.

Oktetas padarė didelę pažangą ir dainavo labai gerai. Balsai gražūs, išlyginti, niuansuojama labai įdomiai ir įvairiai, interpretuojamos dainos dideliu skoniu, intonacija tiksli.

Dirigentes p. Roch nuosirdus darbas su A. V. parapijos choru ir vyrų oktetu duoda gerų vaisių. Oktetas turėjo didelį publikos pritarimą.

Koncerte dar dainavo solo ir su oktetu kartu. mūsų vienintelis solistas A. Keblys. Gerai ir pakiliai skambėjo baritonas. Džiugu, kad nors vieną vyrą solistą turime, kuris mokinosi dainuoti konservatorijoje ir dabar reiškiasi kaip tikras solistas, o ne mėgėjas, nieko neišmanantis dainavimo mene, kaip dabar daugelį girdime plokštelėse dainuojant lietuviškose radijo valandėlėse. Savo dainas (tegul jau ir nepirmą kartą girdėtas), Antanas dainavo su dideliu ūpu ir efektingai užbaigė dainavimą komiška Kiškio daina "Muzikantai atgrojo".

Mažeika labai vykusiai įvairino programą humoristiniais pasikalbėjimais ir vėl net trimis kalbomis.

P. Roch ir A. Keblys buvo apdovanoti dovanomis ir visiems buvo daug plota. Po koncerto sekė gera vakarienė ir daug stipraus gerimo, nes bilietai buvo brangūs, net po 6 dol., bet už tai

svečiai vaišinosi ir šoko kiek tik
kas norėjo.

"Ačiū Dievui, kad aš
ne žemaitis"

buvo pakviestas Katalikių moterų metiniam baliui, kuris įvyko bal. 25 d. Leoną Barauską montreališkai labai gerai atsiųsiančio pavardę ir kas bus išpildyta. Ir to nereikėtų, nes vistik pusė salės nieko negirdėjo.

Buvo labai įdomu jį pamatyti ir vėl Montrealyje.

Kai jis pasirodė scenoje, montreališkai suklebė jam didžiausias ovacijos. Ilgai plodami sveikino atvykusį pas mus mielą svečią.

Savo gražiai skambančiu baritonu jis pradėjo deklamuoti iš Donelaičio Metų apie Pavasarį, Arlekiną ir keletą eilėraščių.

Protarpiais skambino jauna pianistė E. Petrauskaitė, konservatorijos studentė. Ji gražiai išpildė Haydn Sonatos Nr. 7 ir Chopino Noktiurną Nr. 1. Tai dar visai jaunutė pianistė, matoma scenoje pirmą kartą. Geriausi jai linkėjimai baigti konservatoriją.

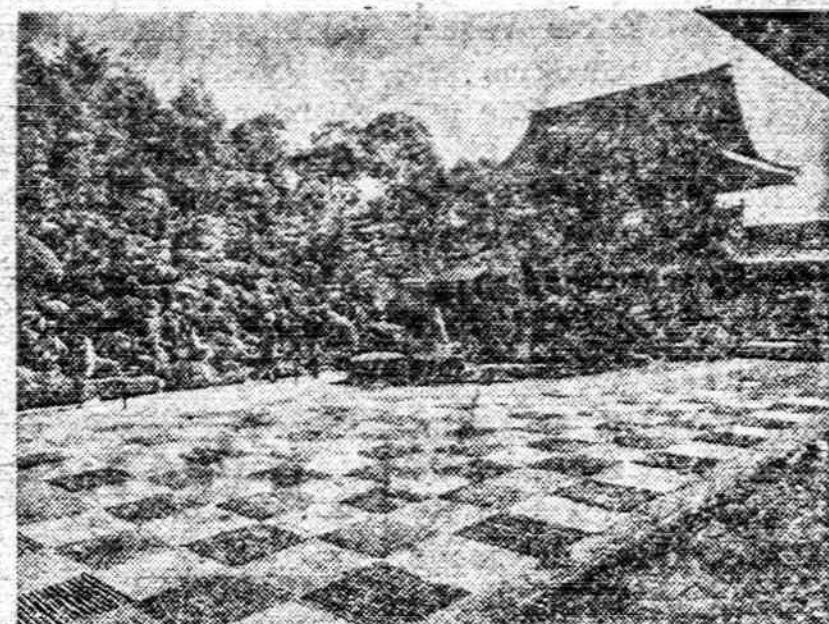
Pagaliau, pasipuošęs žemaitiškai, išėjo į sceną L. Barauskas ir deklamavo humoristines istorijėles žemaičių tarpe. Iš jo deklamavimo tuoj matosi, kad jis pats tikras žemaitis, nes kiekvieną žodį taip tiksliai, taip tikrai, žemaičių tarpe ne-

pakalbės. Tik Barauskas, žemaitis, galėjo taip rimtai komiškai, taip įtikinančiai artistiškai papasakoti, kokių edrių ir stiprių moterų esama žemaičiuose.

Atidžiai klausydami (ir daug žodžių nesuprasdami) talentingą artistą žemaitiškas istorijas pasakoja, mes, aukštaitiai, suvalkiečiai ir dzūkai pagalvojome: "Ačiū Dievui, kad aš ne žemaitis".

L. Barauskas turėjo pas mus didelį pasisekimą ir buvo apdovanotas, o E. Petrauskaitė gavo rožių puokštę.

Po tokios įdomios meninės programos sekė skani vakarienė, kurią Kat. Moterys paruošė. Buvo ir labai turtinga stipriais gėrimais loterija ir labai triukšmingas orkestras šokiais.

Japonai yra pagarsėję ir kantrūs daržininkai. Paveiksle matomas sodas priklauso Tokujui budistų vienuolynui. Čia budistai susirenka mąstyti ir melstis.

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su dideliomis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.60
Minkštais viršeliais tik \$2.60

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTŲ KULTŪRA — ŽIAURŲ ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiusius čekį arba money order.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptikiniai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Barauskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys. Kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.
2. Jonas Minega, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2.50 dol.
3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGELIAI. Eilėraščių vaikams. Gausiai iliustruota žaviomis nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais. 56 psl. Kainuoja 2.00 dol.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Leonardas Žitkevičius, SAULUTĖ DEBESĖLIUOS. Eilėraščių vaikams. Dail. J. Pilpausko iliustruota, 64 psl., kaina 1.50 dol.
6. Antanas Vaičiulaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti puikiu stiliumi. Tinka jaunesiems ir suaugusiems. 127 psl., kaina 2.50 dol.
7. Jurgis Jankus, PIRMAIS RUPESTIS. 14 novelių jaunimui ir suaugusiems. 213 psl., kaina 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštaičių krašto ganytojas vysk. A. Barauskas parašė Anykščių šilę, įrodė nutautėjusią šviesuomenę lietuvių kalbos lankstumu poezijoje... Pamatykite ir šiandien, kad tai jam pavyko. Apžiūrėkite, ar šių laikų mūsų jaunieji nepervertina TV ekrane nušluifotos svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia paminėti poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisme samoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėmelse, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Zoschenko, SATYRINIS NOVELIS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 336 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Minega, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Juras, BŪK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILĖRAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIU KARALIENE. \$5.00
16. C. R. Jurgela, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION. \$10.00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMĖS LEME, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Brelins, TERORO IR VERGIJS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai. \$4.50
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiusnę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu. Siuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Even the seventh, or eighth, or ninth Savings Bond will be as welcome as the first. Which is one reason why they make a pretty nice gift. Especially for a wedding. And in a few years, a young couple will open up that bottom drawer to cash in their wedding Bonds. Matured and filled with interest. It'll be like found money. What's more, in a few years there might be a couple of kids. A few more expenses. Who ever heard of some found money not being put to good use? So you see, even if your Bond is the umpteenth one they get, they can use it. A lot better than three chaffing dishes.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace 'em.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

Did you ever hear of
returning a Savings Bond
because you got
too many?

The U.S. Government does not pay for this advertisement. The U.S. Savings Bonds are sold by the U.S. Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

IŠ LENKŲ "REPREZENTACINĖS" DAILES PARODOS

Savieji mus "sudorotų"

Nuo bal. 26 iki gegužės 3 d. Security Federal Savings bendrovės patalpose, 1209 Milwaukee Ave., buvo surengta 37-ji kasmetinė lenkų Meno Klubo dailės darbų paroda. Dalyvavo 43 dailininkai su 153 darbais. Jury komisija buvo: John Fabion iš Chicagos Meno instituto, James Paulus, iš Academy of Fine Arts dekanas ir Stanley Placek, mokytojas, rašytojas ir karikatūristas.

Banko fojer išdidžios ponios prie apskrito stalo pardavinėjo bilietus po \$1.50. Už tą mokestį davė vieno lapo katalogą ir kortelę išpildyti paveikslui laimėti. Tada užlipus suktais laiptais į antrą aukštą, kur visos patalpos (nedidelės) kimštinai prikimos "paveikslais. Iš pirmo žvilgsnio į akis krinta žymios: sienos apdabinėtos be jokios tvarkos, paveikslai sugrįsti prie vienas kito, žemėje net vienas ant kito pristatytas, ofisų kambarėliai taip pat apdabinėti. Dėl paveikslų spūsties būtų dar pusė bėdos. Sako, kad auksas ir purve žiba. Bet kad čia ir to "auksas" nėra, jei ne laikytum kelių paveikslų pakenciamais. Iš geresnių darbų galima paminėti Diana M. Nawrocki išsiuvinėtas spalvotais siūlais Chicagos miesto vaizdas ir "Meilės paukščiai", Stanley Dudek'o "Žuvininkų kaimelis" (akvarelė), Eugene Jurewicz' "Senas miestelis" (akv.), Tadeusz F. Pawlak'o — "Naktisdiena, Vietnam" (al.) ir Roman Loza — Katedra (medžio raizūnys).

Parodos vaizdą gadina bazavimas darbus parduoti, neatsižvelgiant į estetinę pusę. Čiurlionio galerija turėjo taip

pat sunkumų, kai reikėjo jury komisijai atrinkti darbus parodai ar Č. galerijos Kurinių Fondui, bei palyginti mūsų parodos buvo daug aukštesnio lygio ir geresnių dailininkų darbų. Jeigu mūsų išlepti menų mėgėjai pamatytų tokią parodą, kaip lenkų, tai nežinau, kaip "sukoneiktų" rengėjus ir dailininkus.

Lenkų Arts Club įsikūrė 1926 metais. Keletą kartų lankiau jų parodas ir buvau nusivylęs. Po 15 metų pertraukos susigundžiau dar kartą pamatyti. Kągi — dar blogiau. Mėgėjų darbų, net nevykę abstraktiniai bandymai, daugiausia tai realistinis sacharinas, didelėje daugumoje rodo visišką nežinojimą apie paveikslų kompoziciją, taisykles ir blogas piešinys.

Lenkai turi keletą tikrai gerų dailininkų, pav. John Fabion, skulptorius Roszak ir dar keli, kurie nenori su tokia "genge" kartu dalyvauti.

Parodos uždarymo vakarą publikos labai mažai teatsilankė. Mažai darbų parduota. Kai kurie dailininkai turėjo nukopijuoti šokių tokių tautinių motyvų: senų bobučių, bajorų, ar senų bakūčių Lenkijoje.

Beje, premijomis paskirstyta 495 doleriai m. š.

PARODOS CHICAGOJE IR KITUR

— Dail. Leono Urbono paroda Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, atidaryma gegužės 16 d. 7 val. vakaro. Dailininkas išsto apie 40 naujausių darbų.

— Dail. Antano Petrikonio paroda įvyks Bostone, gegužės 9 — 10 d. ALT sąjungos na-

BR. MURINAS

"Pavasario žiedai" (akv.).

muose, ir birželio 20—21 d. š. Kazimiero liet. parapijos salėje Los Angeles, Kalif.

— Dail. Alfonso Krivicko darbų paroda buvo atidaryta gegužės 3 d. Detroit, Lietuvių Namuose. Dailininkas šiuo metu gyvena Huttenfelde, Vokietijoje ir dėsto ten meną Vasario 16 gimnazijoje.

— Dail. Kazimiero Varnelio kūrinių paroda baigiasi ši sekmadienį, gegužės 10 d. The Museum of Contemporary Art, 237 East Ontario St. Varnelio parodai skyrė visą didžiąją parodų salę, kurioje išstatyta

apie 20 geometrinių kompozicijų. Didžiausia drobė yra: "Assemblage Cubes" — 79x168 inčų. Labai įdomi ir skirtinga nuo kitų Varnelio darbų drobė trijų matavimų "Symmetry of Certain Forms", atlikta 1969 m. 78x78 inčų. Iš tolo žiūrint atrodo, kaip permatomas tinklas, nes už "grotų" matosi gili toluma.

— Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Av., ši sekmadienį atidaryma (1 v. popiet) Marijos Aukštesniosios mokyklos mokinių meno darbų paroda.

PRISIMENANT LENINO PIRMUOSIUS ŽINGSNIUS RUSIJOJE

Kai dabar įvairiose pasaulio vietose prisimenama Lenino 100 metų gimtadienio sukakties visokeriopas minėjimas, tai ir man prisimenamas tas laikas, kada sugrįžęs į Rusiją (į Petrapilį) Leninas pradėjo savo pažūras skleisti. Tada buvo 1917 metų vasaros ir rudens laikotarpis, kada po Rusijos caro nuvertimo pagarsėjo naujosios Rusijos valdžios ministeris pirmininkas A. Kerenskis. Tada visi žmonės buvo patenkinti sulaukę, taip sakant, demokratinės valdžios ir visi tikėjosi, kad visas gyvenimas eis geresniais keliais.

Tuo laiku Petrapilyje atsirado Leninas. Prieš tai jis gyveno Šveicarijoje, bet vokiečių kariuomenės aukštesnieji pareigūnai pasirūpino, kad jis slapta išvyktų iš Šveicarijos į Švediją, o iš ten per Suomiją atvyktų į Rusijos sostinę Petrapilį ir tenai ragintų atitinkamus žmones sudaryti separatinę taiką su Vokietija. Mat, vokiečiams jau anksčiau Leninas buvo žinomas kaip iškalbus žmogus ir pageidaujantis, kad Rusija sudarytų separatinę taiką su Vokietija.

Būdamas Petrapilyje Leninas dažnai suruošdavo susirinkimus, kuriuose tarp kitų dalykų vis pabrėždavo apie separatinės taikos sudarymą; taip pat dar pasakydavo, kad įvairios tautos Rusijos valstybėje galėtų pačios apsispręsti, kaip joms geriausia patinka sutvarkyti savo vidinį gyvenimą. Lenino sakomų kalbų atėdavo pasiklausyti daug žmonių, nes beveik visiems labiausiai rūpėjo, kad karas būtų baigtas. Juk tais metais (1917 m. pavasarį) sukilę prieš carą kariuomenės daliniai savo iškeliose vėliavose buvo iškėlę užrašą "doli voinu" (šalin karas). Kai baigdavo savo kalbą Leninas sušukdavo "da zdravstvujet revoliucija". Jis savo žodžiuose kitaip išreikšdavo priebalsį, tad daugumas išgirdavo maždaug taip: da zdastvuje evoliucija (tegyvuoją evoliucija). Daug kas tokiais atvejais nusijuokdavo, nes žodis evoliucija reiškia palaipsnišką kitimą.

Tuo metu beveik visiems žmonėms tas pasaulinis karas buvo įgrįšęs, tad daugelis buvo susidomėję separatine taika, apie kurią Leninas dažnai kalbėdavo. Daugeliui taip pat labai parūpo sužinoti, ką naujas valdovas A. Kerenskis, tapęs ministru pirmininku, mano apie Lenino siūlomą separatinę taiką su Vokietija. O A. Kerenskis, tada pris-

laikydamas prancūzų ir anglų nuomonės, pareiškė, kad jokia separatinė taika, sudaroma su priešu be sąjungininkų sutikimo, negali būti, nes, girdi, visa tatau gali pakenkti visai žmoniškai.

Kai imta visur plačiai kalbėti apie separatinę taiką ir kitus reikalus, tad ir kitų tautų žurnalistas parūpo sužinoti, ką pats A. Kerenskis mano apie kitų tautų, esančių Rusijos imperijoje, tvarkymą. Ir lietuviams toks klausimas taip pat parūpo. Taigi ir man pačiam vieną gražią dieną pasisekė padaryti interviu pas A. Kerenskį. Kai patiekiau klausimą, kaip bus leista Lietuvai tvarkytis, tad jis griežtai pasakė, kad visos tokios tautos, taigi ir Lietuva, tegalės turėti tik autonomiją Rusijos valstybės ribose.

Kai po kelių dienų nuvykau tokiomis pat klausimais pasiteirauti pas Leniną, tada dar neturėjus jokios valdžios, tad jis mandagiai pareiškė, kad visa tai geriausiai būtų, jei viskas būtų taip sutvarkyta, kaip patys lietuviai nori. Jei lietuviai norėtų, kad jų kraštas būtų visapusiskai laisvas, tad galėtų būti visiškai nepriklausomi ir turėtų, taip sakant, savo nepriklausomą valstybę. O jei sutiktų turėti tik autonomiją, tad galėtų gyventi autonomiškai būklėje. Kai dar paklausiau apie karo baigimą, tad jis dar pabrėžė, kad geriausiai būtų sudaryti su Vokietija separatinę taiką.

Kai kitų tautybių žurnalistas buvo nuvykęs pas Leniną, tad ir jiems kaip ir man tokie klausimai buvo panašiai išaiškinti. Taigi kitų tautų žmonės buvo patenkinti Lenino pareiškimais, kad jų tautos, jei norės, galės gauti nepriklausomybę. Todėl Lenino šalininkų skaičius vis didėjo, ypač kariuomenės tarpe. Tada žmonės visai nemanė, kad įsigalėjusi valdžia Lenino nustatytais pagrindais imsianti viską blogiau tvarkyti ir kad po vienu bei kitu metu, įsigalėjus Stalinui, vietoj buvusių caristinių buržujų priaus dar didesnis skaičius daug biauresnių komunistinių buržujų, kurie dar šiais laikais viešpatauja.

Jeigu pats Kerenskis būtų pasakęs kitų tautybių žmonėms, kad jie pagal savo norą galės gauti arba autonomiją arba nepriklausomybę ir kad būsianti padaryta su Vokietija separatinė

Ką lietuviai valgė senovėj

Lenkų Dziennik Chicagoski perspausdino iš "Bluszc" 1895 metų informaciją, kas senovėje buvo valgoma "Co Sie Dawniej Jadalo". Kai kurie jų galėtų ir šių dienų lietuvius suinteresuoti. Štai pora apie senovės lietuvių:

"Meškos patarnavimas"

"Turėjo kunigaikštis Radvila Nesvyžiūje savo didelį favoritą lokį (mešką), kurį vadinavo Boruta. Šis iš mažens išauklėtas, gerai pažinojo žmones, pats mieste vaikščiojo, žydams špodus krėtė, o tie norėdami jo atsikratyti, duodavo jam po gerą porciją mėsos ir medaus; pašauktas jis atbėgdavo ir šokdavo, šokinėdavo, mokojo numauti kepure, o kai būdavo svečių, ypač syetimšalių, puikiausiai patarnaudavo kunigaikščiui prie

taika, tad Lenino šalininkų būtų visai nebuvo ir vadinamieji bolševikai nebūtų galėję įsigalėti.

Pirmiausia Lietuvos valstybės nepriklausomybę pripažino Vokietija 1918 m. O 1920 metais, Lenino patvarkymu, Sovietų Rusija pripažino Lietuvą de jure, t. y. visišką nepriklausomybę. O kitos didžiosios valstybės, pamąčiusios Sovietų Rusijos tokį elgesį, viena po kitos irgi pripažino Lietuvą de jure.

A. Kelmutis

stalo, laikydamas lėkštes po pažastim ir jas pakeisdamas pagal reikala, per visą puotos laiką patenkinaimai pavaduodamas liokajų". (Užrašė K. Wojcicki, Varšuva, 1846).

Garsūs besocialai...

Kunigaikščio Švitrigailos dvaras pietus traukdavo šešias valandas ir susidėdavo iš mažiausiai 130 patieklinių.

Tūlas Bagdonas, Čudnogradskų dvarų valdytojas, pietums suvalgydavo parso kepenis, žąsį, du gaidžių, sūrį ir tris kepalus duonos, be to, išgirdavo du saiku medaus: jo pietūs susidarydavo iš 10 porcijų jautienos ir keleto porcijų veršienos ir avienuos. Po to, jis sudarodavo kaploną (sterilizuotą gaidį), žąsį, parsiuką, jautiū ir kuilio kepenis...

Vienas bajoras iš Malburgio vaivadijos pakilęs nuo pietų suvalgydavo kapą pietūs klausinių arba penkias kurapkas...

Kas šią "informaciją" pateikė, "Bluszc" nebeprašė.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 3 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose Kiemas automobiliams pastatytas

DAIKTINĖS PRIEMONĖS

Nē darbo īrankiai darbų šokiuose nevartojami. Pav. Rūgčiuose — dalgiai; Malūnė girnos ar daiktiniai sparnai; Kubilė — kubilas, daržovės, vaisiai; — Kalvelyje — jaučiai, žagrė, kūjis, priekalas; Audėjėlyje — skietas, nytyt; Jovaro tilte — lentos, kuoliai; Grandinėlyje — grandinė; Landytinyje — tvoros, virvės... Šokėjai neperrengiami to darbo drabužiais ar nepriedama kokia darbinio drabužio dalis. Klum-

Protestai prieš tą karą didėja, ypač universitetuose. Ir tie protestai ne tik didėja, bet ir intensyvėja, išsiginstant į kruvinas riaušes, kurių nebepajėgia net policija suvaldyti. Kai studentai virsta gaivaline minia ir pradeda elgtis kaip tokią (naikinti pastatus, daužyti langus ir naudoti net bombas), tai tenka panaudoti miliciją, kad tvarką atstatytų. O kas gali užtikrinti, kad iškviesta milicija tvarkai palaikyti nesusavidsin vėl tokio siaubingo vaidmens, kokį suavindino Kent universitete, kur buvo nušauti keturi studentai?

Žinoma, negalima pritarti studentų smurtiškiems veiksmams, kurie yra įkaitusios, aistrų apimtos ir pušiausvyros netekusios minios pasekmė. Bet tuo pačiu metu negalima užmiršti ir tų priežasčių, kurios išaukia tas nesuvaldomas aistras. O jas vyriausiai išaukia kaip tik karas, kuriam pasipriešinimas vis didėja. Didėja jis ne tik studentų tarpe, bet ir pačiame Kongrese ir net kariškių tarpe, jis neberanda pritarimo.

Šiomis dienomis buvo labai būdingi dviejų žymių generolų pasisakymai dėl karo praplėtimo, atseit, dėl įsiveržimo į Kambodiją ir bombardavimo atnaujinimo. Generolas Taylor, buvęs generadlinio štabo viršininkas, laikosi nuomonės, jog įsiveržimas į Kambodiją prisidės prie karo sutrumpinimo. Visai kitaip galvoja dabar jau į atsargą išėjęs, bet savo laiku buvęs žymus generolas Gavin. Jis mano, kad Amerika padarė labai didelę klaidą praplėsdama karą. Ešą, ji tik dar labiau įklimo į Vietnamo klampynę, iš kurios nelengva bus išsikapanoti.

Karo praplētīmas sukēlē audrā ir Kongrese, ypač senatoriū tarpe. Prezidentui daromi priekaištai, kad jis, savo nuožiūra karā praplēsdamas, pažeidēs konstitucijā. Esā, be Senato pritarimo jis neprivalējs tai daryti.

Žodžiu, pasiuntimas Amerikos kariuomenės į Kam-
bodiją sukėlė tikrą audrą, tikrą politinę krizę. Kaip ilgai
toji krizė tęsis ir kaip ji baigsis, tai priklausys nuo Kam-
bodijam žygio: jei tas žygis bus sėkmingas ir bus atliktas
jam numatytas uždavinys, tai krizė baigsis tuo, kad pre-
zidento Nixono autoritetas ir populiarumas žymiai pakils.
Priešingu atveju — ne tik krizė paaštrės, sukeldama dar
daugiau neramumų, bet ir Nixono kaip prezidento repu-
tacija labai nukentės.

niai kaliniai šį streiką laimėjo, ir visi suvaržymai buvo atšaukti.

Šis streiko epizodas Meškauskienės pasakojimuose nukrečia šurpu ir sukelia nuostabą, ko pagaliau siekė valdžia ir kodėl šitų simtų žmonių likimas buvo atiduotas į vieno sadisto rankas. Bet ir vėl tas nelemtas — „bet“: 1940 metų birželio pabaigoje dešimtis tūkstančių kauniečių buvo liudininkai kito politinių kalinių bado streiko tame pačiame kalėjime. Valdžia jau buvo komunistų rankose, ir kalėjimo viršininku buvo bene Junėa-Kučinskas, kuris, kaip bado streiko organizatorius, minimas ir Meškauskienės atsiminimuose. Gandas apie šį streiką labai greit ir labai plačiai pasklido mieste, ir tą vakarą tūkstantinės kauniečių minios užtvėnkė įsijudėjimą Micevičiaus gatve. Saulė buvo netoli laidos, kai iš vieno korpuso, esančio kalėjimo kieme, lango iškilo juoda bado streiką simbolizuojanti vėliava, o visi to korpuso langai buvo užsikimšę kalniais, kurie sakė sunkiai gatvėje girdimas kalbas, ir sultartinai choru bandė susirinkusiems žmonėms pranešti apie savo skriaudoms. Scena buvo graudi, kelianti pasipiktinimą ir užuojautą vargšams, bet labai trumpai. Komunistai tik prieš kelias dienas patys buvę politiniai kaliniai, buvo meistrai susitvarkyti su buvusiais bendros nelaimės broliais. Kalėjimo kieme pasigirdo šautuvų šūvių salves į langus, sumušusios su bausiu kalinių riksmu, sukaženo kulkošvaizdžiai ir — visas nutilo. Dar ta pačia

gos temos, idėjo intrigos baletiniuose spektakliuose ir šiaip vaidybose.

Tokių gimnastinių šokių šokėjų pavyzdžių gali būti kad ir rusai, ir į juos panašūs kiti, pasižymį savo tautiniais įrankiais šokiais. Vyrai šoka su peiliais, kinžalais, gitaromis... Moterys — rusės, čigonės, kazokės, ispanės... — su būbneliais, skėpetomis, kaspinais ir t. t. Pažymėtina, kad visokie

spalvotų kaspinai yra rusų, lenkų vestuvių apeigų reikmuo padaryti vartams jauniesiems įleisti ir t. t. Tokios kaspinės kombinacijos jau atneštos į okupuotos Lietuvos kolchozinių šokių. ... ir į lietuvių vestuvių vaidinamas apeigas (Pavartykite "Kultūros barus")

Jeigu nėra taisyklės be išimties, tai ta išimtimi ir mūsų kuriame tautiniame šokyje būdingas simbolis — emblema gal tikty būti saikingai ne "sąsuojojamai" pavartojama taip, kad nesunaikintų gyvo šokėjo gyvos išraiškos. **Be** ne taip, kaip Grandinėfės skūsiuše, sakykim, klumpės, nors jos būtų ir menininkų stiliuotos. Arba ant *mergaitei* galvų skėpetos, lyg garsinama "reklamuojama" prekė. Arba kaip prie juokingos programos (skautų ar kitų) lauzo, pajuokdami virėjų, suvaidina samėčių, šauškų... spektakli.

Pagaliau, tokios klumpės nėra būdingos visai atsimenamai Lietuvai. Ir iš viso nėra koks ypatingas lietuviškumo pažymys, o tik savo laiko natūrali aprangos dalis, kaip ir kitos dalys. Klumpaitiškos apavas ir dabar tinka ir prie iškilmų, tautinių drabužių...

Šokimo būdas "interpretacija", "Grandinėlės" kuone visų šokių šokimas vienodu, slavų šokiams būdingu greičiu ir stiliumi yra prieštaraujantis mūsų tautinių šokių greičiui, stiliui ir šokėjų, lietuvių fiziologijai. Lietuvių šokėjas, vydamasis nebūdinga jam takto greitį, nespėja surinkti visų judesio ir juos natūraliai atlikti. Už tai eikvoja daug daugiau jėgos, negu šokdamos savo prigimtinio greičiu, ir greitai ilsta. Todėl naujam šokimo stiliui sukurti reikėjo naujai "pertreniruoti" mūsų šokėjas. Pirmiausia, kaip visi matė ir kaip pasakojo (1969) p. Mileris, naujuoju stiliumi naujus nematytus judesius "realizuojant" šokėjų veidas tekejo prakaitas. Tai dabar, kaip visi mato ir recenzentai pasakoja, tie patys šokėjai, puikiai valdydami įrankius, vaidindami, "preciziškai" šoka ne tik visus kitus

šokius, bet ir tą kazokiškai stilizuotąjį Pakelikojų. Pašokas ištisai keliolika šokių tuo greituju tempu lyg žaisdami, patys nepailsdami, o paalsindami dar neįprastąjį tokį greitį sekti lietuviškąjį visuomenę.

Iškraipytais judesiais, neįprimtu mūsų tautiniais šokiams greičiu, apkrauti efektingais daiktais... šokami mūsų tautiniai šokiai netenka lemiamos dalies savo tautinio charakterio. O apskritai, pa-

našėja į įrankinius (sportinius) žaidimus; artėja prie efektinges mankštos pratimų, — prie gimnastinių cirkinių šokių, virsta dirbtinės dresiruotės negyvais dinamikos judesiu galais, arba jų plaukiančia, visuobodėjančia eile, dabar vadinama pyne. Aiškiai pastebima, kad, nerdamiesi, mėgėjai, iš savo kailio, vejasi baltą ar kitą profesionalų šokių, bet nepasiveja ir lieka pusiau-kelėje.

Detroito artumuje esantis Oakland universitetas pasikvietė poetą, filmų meistrą ir jį kritiką Joną Meką parodyti savo filmą Dienoraštį praėjus savaitės ketvirtadienį ir penktadienį. Prieš metus Jonas čia rodė savo filmą Cranbrook meno akademijos salėje. Susirado didelis užsidegimas ir Jonas vėl sugrįžo su tuo pačiu filmu suglaustesnėje ir dar daugiau išdirbtoje formoje.

Aną pavasarį aprašiau Jono filmą. Čia tegaliu priminti anuos teigimus. Jonas Mekas yra žmogaus filmuotojas. Jis džiaugiasi žmogum. Jis filmuoja basą koją, judančią glesnią žolę. Arba vestuvių svečius ir jų pokštus. Nuplaukiantį laivą ir traukinio lange pranykstantį vaizdą. New York Times filmų kritikas Vincent Canby apie šį filmą pasakė, kad tai yra džiaugsmas gyvenimu.

Jonas Mekas yra neeilinis filmu meistras. Pas jį spalvos nuostabios, o situacijos vis naujos ir nenuobodžios. Ir visur jis pats, tikras jis pats. Štai scena iš jo brolio Adolfo vestuvių: vargonų muzikai sklandant iš bažnyčios pasipila žmonės, priėmimo būkliai jaunajai ir gelės, gelės. Vėliau rodoma Mekų butas. Jis apituštis. Pasirodo užrašas: brolis palieka mane. Pasigirsta lietuviška muzika. Senos Meko tėvų nuotraukos. O pats Jonas kalba, jog jo gyvenimui tikslas matyti ir suprasti gyvenimą. Ir štai jis pusrėciauja Marselio mieste ir katinukas užsuka ant stalo. Saulė apviešina Cassis uosta.

Po filmo Oakland universiteto profesorius McCrerry su žmona, Jonas ir aš grįžome į Leland viešbutį. Daug dar kalbėjome. Jonas pasakojo, jog Amerika padarė revoliuciją menuose. Europiečiai seka amerikiečius meno pogrindininkus. Tai ypač jaučiami teatre, kur amerikiečiai priėjo prie visiško jausmingumo. Jis du mėnesius praleido su Beckų Gyvuoju Teatru Europoje. Žmonės tūkstantinėm miniomis laukė jų spektaklius. Pa-

jau nekalbant, kad ir šī baismē būtu bu-
vusi per didelē. Bet saugumui Mikalina at-
rodes daug pavojosnēs zūvis, tik nebuvo
jokiņi irodymji tiems spēhojāmams pagrīstī.
Pagal saugumo kaltinimus Mikalina su sa-
vo draugais organizavo ginkluotus būrius ir
ruošēs verstī perversminiku valdzia, o
šiem kaltinimams patvirtinti buvo svar-
biausias liudininkas rusas Lašas - Spirido-
novas, prasīgēs ir menkos morālēs žmo-
gus, kuris visiem veiklesniems eserams
buvo zinomas, kaip saugumo agentas ir
provokatorius, už menkus pinigus pasi-
rokojēs visokiams niekšybēms. Rimtame
teisme šio liudininko parodymai būtu buvę
beveerā, bet kariuomenēs teisme užteko ir
jū. Mikalina Navikaitē, tada tebuvis tik
21 metų studentē, buvo rasta nusikaltusi
ir nubausta 16 metų kalėjimo. Pagal tų
pačių metų amnestiją šī baismē sumažinta
lygtai pusiau.

Tokia buvo ši byla, davusi kraštui dar vieną komunistę, pačią didžiausią ir pačią aktyviausią iš visų lietuvių komunistų.

(Bus daugiau)

Sl. št. 11: 19. oktob. 1941

Skaitykite ir platinkite
Disputą

Dienstadt
ON A HILL N A S

"NAUTENAS"

JOS VISAD PASO
TELETYPE

TYPESET

VLADAS CIVINSKAS

Knyga apie prarasta praeitį

KRITISKOS PASTABOS APIE M.
MESKAUSKIENĖS NESUPRASTUS
TOLIUS

83

Kol Meškauskienė neišdriso jokia proga pasakyti tiesos žodį apie bolševikų kalėjimus ir koncentracijos stovyklas, verčiau jai nesipiktinti ir nesistebėti nepriklausomos Lietuvos kalėjimais ir jų tvarka.

Du kartus matėme politinius kalinius, masiškai išleistus iš Kauno kalėjimų, ir žinome, ką kalbame.

1940 m. birželio 18 d., tuoj sovietams okupavus Lietuvą, Kauno kalėjimo Mickėvičiaus gatvėje vartai plačiai atsivėrė komunistams kaliniamas. Kiti politiniai kaliniai, būvę tame pačiame kalėjime, bet nepriklausę komunistų ar jų simpatikų grupėms, buvo palikti už grotų. Visi jie buvo žvalūs, geros nuotaikos ir tvirti, ir tik kiek išbalę veidai daugiau krito į akis, nors nemaza jų buvo atkalėję po kelis ir keholika metų. Usvargusių ir globos reikalingų jų tarpe nebuvo. Jiems visiems iš anksto buvo numatytos pareigos centrinuose partijos organuose, valstybės administracinėse ir saugumo įstaigose, ir kai kurie iš jų tuojau užėmė pareigas, nesivargindami tokiais netais, kaip poilsis ar artimųjų aplankymas provincijoje.

Ir lygiai po met
želio mėnuo — šie
vartai vėl plačiai a
grąžindami visiem
politiniams kaliniam
žmonių nebuvo iš
kaip vienerius met
kalėjime atsirado p
skirtumas tarp au
metus, ir šitų buvo
nės, bet jų šešėlia
gatvė — sunykę, iš
riomis barzdomis,
vintys ant kojų. Ji
mi vienas į kitą, į
draugas ar šiaip pa
nes, pasiramstyda
Vieni jų, kauniečiai
į savo namus, kiti
donasis Kryžius ir
ti buvo išskirstyti po

Graudūs, užuo-
kelia atsiminimų pu-
kauskienė pasakoja
kalinių komunistų
daugiau laisvės ir
Naujasis kėlėjimo
čius ar tai pagal i-
ar tai iš savo sadist-
niam kaliniam
griežtesnį režimą ir
jas. Kaliniai atsai-
ypač moterų skyriu-
nas ir galėjo baigtis

valandos skambinti telefonu HE 4-212
jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-619

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and small dark spots, possibly due to age or handling. The left edge of the page shows the binding of the book, with some visible stitching or glue. The overall tone is a warm, off-white or light beige.

dieniu, reikia pripažinti "su
mušė rekordą". Romano ap
lanke parašyta: Rugėjo š
tadienis, laimėjęs Draugo r

— Aš jums sakiau, Pranei, — girdžiu balsą iš kambario gilumų, — kad net vienos akimirkos neužsėdinti. Neprašyk manęs palaukti.

Zinau"...

Zinau ir aš, kad ši autorė didelių šuolių padeda lietuviškiems romaneleliams išplaukti į plačiuosius tarptautinius vandenis tūkstantmečių lietuviškame laivelyje.

— Suvalkiečių Draugija gegužės 1 d. rengia pikniką Bruzgulienės sode 8274 So. Kean Ave. Pradžią 12 val. Bus skanų valgių ir gėrimų. Skaita groso Jurgio Joniko orkestras. Ištikis blogam orui, piknikas bus perkeltas Hollywood Inn sale, 2417 W. 43rd St. Visus kviečia atsilankyti. Valdyb

EUDI

SENIAUSIA IR DIDŽIAI

Laidotuvi

DOVYDAS P. GAIDAS

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0634

K U S

IR SŪNUS

FUNERAL HOME

3 W. 71st Street
G:Roovehill 6-2345-6

50th Ave., Cicero
T:Townhall 3-2108-9

DERNIŠKOS KOPLYČIOS
TOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublė 7-8600 REpublė 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos		AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKT! ☆ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTUOSE YRA
---	---	--

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave. Cicero, Ill. Phone: Olympia 2-1002

STEP. C. LACK IR SÜNÜS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 22nd PLACE Virginia 7-6673

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE**

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MAY 7, 1970

**RANGE
FIRE IS
WILDFIRE**

SKAITYK IR KITAM PATARI
SKAITYTI "NAUJIENAS"

ladienis, laimejēs Draugo r

**PLEASE
BE
CAREFUL!**

Only you
can prevent
forest fires!

Motinėlių pagarbai

Gražiausių minčių puokštė skiriu mūsų motinėms mieloms brangioms. Kaip kvėpiančių rožių žiedėlius skiriu, kuriuos norėčiau įteikti visoms.

Taigi motinėms skirtos šventos dienos proga sveikinu linkėdamas visoms gerbiamaoms motinėms geriausios sėkmės jų gyvenime. Taip pat su didžiu gailėsčiu prisimenu savo ir kitų jau seniai mirusias motinėles, kurios užbaigė šio žemiško gyvenimo rūpesčius vargus. O kaip būtų malonu ir gera turėti mylimą motinėle, kuri šį sekmadienį šio mėnesio gegužės 10 dieną šventiškai nusiteikusi sėdėtų jos garbei puikiomis gėlėmis papuošto vaišių stalo ir pakėlus taurę išgertų į sūnų, dukrų bei kitų artimųjų sveikatą. Deja, daugeliui mūsų motinėlių mirus, pasiliko tik neišdildomi praeities liūdni prisiminimai. Ir dabar, jaučiu motinėlių švelnių rankų glamonėjimus, kuri dar mane mažą kūdikį nakties gilumoj lopšyje supdama dainelę niuniavo, čiuciu liulių... užmirkū sūneli!

Vieni prisimena motinėles maldose, kiti apkaisto mirusiųjų kapus gėlėmis, dar kiti prisimena motinėles organizacijų susirinkimuose bei pobūviuose, parinktais gražiais žodžiais pasako savo ir kitų motinėlių pagarbai.

A. Jusas

Dar neseniai Čikagoje buvo daug sniego. Šiame paveiksle matomas modelis neatkreipė į darba skubančių vyrų dėmesio, brenančių per paskutinįjį sniegą. Mergina garsina STP, kurio plakatas matomas virš jos galvos.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Neramumai universitetuose

Northwestern universitetas, vienas iš kelių Chicago sritys aukštojo mokslo institucijų, studentų protestams ir riaušims nesiliaujant, antradienį sustabdė bet kokią veiklą ir iki savaitės galo jokių pamokų nebus. Universiteto kancleris Roscoe Miller tokį patvarkymą paskelbė po to, kai studentų audringame mitinge buvo sudeginta Amerikos vėliava.

Roosevelto universitetas paskelbė, kad egzaminai sustabdomi ir šią savaitę jokios universiteto veiklos nebus. Abudu universitetai tokių priemonių griežėsi studentams visą dieną nesiliaujant protestavus prieš Kambodijos karą ir keturių studentų Kento universitete nušėmimą.

Visa eilė fakultetų narių Chicago, Lojolos, De Paul ir Illinois Circle universitetuose pranešė, kad jie šią savaitę pamokų neskaitys.

Šunims palengvinimas

Chicago parkų distrikto viršininkas Shannon pasisakė šaukiant parkų tarybos posėdį ir rekomenduojant, kad būtų leista šunims ant pavadžio vaikščioti miesto parkuose. Draudžiamos šunims vietos būsią išskobomis atžymėtos, kaip tai paplūdimiai, zoologijos sodai, vaikų žaidimų aikštelės, sporto aikštės, maudymosi baseinai, daržai ir piknikų vietos. Tačiau iš šunų savininkų būsią pareikalauja griežtai prisilaikyti taisyklių.

CTA prie bankroto

Chicago transito administracijos finansų menegeris Meinardi pasakė, kad nuo birželio pusės ar vėliausiai nuo liepos 1 dienos CTA nebegalės savo 12,000 tarnautojams išmokėti algų, jei negaus skubios pagalbos. "Be subsidijos aš nežinau, ką mes darysime. Mes negalime gauti paskolos, kad būtų įmanoma toliau veikti, o visą sistemą užlaikyti būtų chaosas", pasakė jis. Dabartinė CTA autobusų šo-

ferių alga yra po \$4.10 valandai ir dar po 30.5 centus priedu pragyvenimo pabranginimui. CTA pranešė Senatui, kad jai būtina reikia \$48,450,200 subsidijos, kad galėtų toliau tinkamai veikti.

Illinojaus seimas atmetė ginklų kontrolės įstatymą

Atstovų butas 89 balsais prieš 60 priėmė naują bilį, kuriuo leidžiama kiekvienam apskrityje savo ribose atnesti 1967 metais priimtąjį ginklų kontrolės įstatymą. Naujojo biliaus sponsorius atst. Gale Williams pareiškė, kad sportininkai ir fermeriai būvę labai tam kontrolės įstatymui priešingi, kadangi įstatymas tik apsunkinęs žmones, o kriminalo nė kiek nesumažinęs. Atstovų buto priimtas bilius persiųstas senatui.

♦ V. D. Šaulių kuopa š. m. gegužės 9 d., šeštadienį, 7 val. vak. B. Pakšto salėje rengia tradicinį pavasarinį šokių vakarą. Programą pajavins kuopos tautinių šokių grupės. Veiks šaltų ir šiltų užkandžių baras, vadovaujamas patyrusios šeimininkės S. Ceevicienės ir bufetas su įvairiais gėrimais. Laukiami atsilankant visi šauliai ir prijaunčiantieji. (Pr).

— Kas bus Čikagoje, kas bus? — Gegužės devintą, kas bus? — Grandies taut. šokių koncertas. — Oi, tai bus.

Šeštadienį, 8 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Bilietai "Marginuose" ir pas p. Kupcikevičienę, telefonas GR 6-3875.

Visus kviečia "Grandis" (Pr).

Filmu Aktorius Mickey Rooney pasiūtos lakūno rūbais. Jis važinėjo po Vokietiją, kur linksmo NATO kariuomenės bazes.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

DVIEM DIENOM savaitėje namų ruošos darbai reikalinga moteris, retkarčiais turės prižiūrėti dvi 6 ir 8 metų mergaites. Gaus privatu kambary, maistą ir nedidelį atlyginimą. Reikalingas truputis anglų kalbos. Telefonuoti 256-3676 vakarais, o sekmadieniais nuo 10 val. ryto.

CLERK TYPIST

Trade Association needs mature girl for varied duties. 80 W.P.M. electric. Good figure aptitude — figure typing. Full benefits. No. Michigan Ave. 467-1778.

PERSONNEL

LPN'S BY EDUCATION

FOR 3 TO 11 AND 11 TO 7 SHIFTS. A.L.S.O. NURSES AIDS and maintenance help. CALL 465-7751. New Northside nursing home.

WOOL PRESSER

For coats also skirts and dresses. Ask for LEO GRINNAR

SENTENNIAL CLEANERS

1430 W. ROOSEVELT RD. 666-2300

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

GENERAL FACTORY

Steady Employment Good Benefits. CAIN TUBULAR PRODUCTS INC. 511 W. WINTHROP ADDISON 543-5066

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MOTERIS AR VEDUSIŲ PORĄ Svaros palaikymo darbas. Butas vietoje, jei pageidaujama. Amžius neribotas geriems darbininkams. Susikabinti angliškai. Skambinti Mrs. McCARTY, tel. 323-0198

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

BEAUTY SALON

2 STATIONS 5 dryers, air-cond. Vic. Milwaukee & Pulaski. \$1,000. 237-3428

♦ Piktetuos propagandinę parodą. Sovietų Sąjunga Chicagoje yra suorganizuojusi propagandinę parodą Mokslo ir Pramonės Muziejaus patalpose. Pavergtų Tautų Komitetas nutarė piktetuoti šią propagandinę rusų parodą. Piktetavimas vyks šeštadienį.

Šeštadienį, gegužės 9 d. parodą piktetuoją lietuviai. LB Chicago Apygardos valdyba ir Chicago Lietuvos Taryba prašo lietuvių gausiai piktetavime dalyvauti. Susirinkti prie 57-tos ir Lake Shore Drive. Pradžia 11-tą valandą. Patogiausia vykti 55-ta gatve, Garfield (Boulevard), iki paskutinės buso sustojimo vietos. Plakatai jau bus gaunami vietoje. (Pr).

♦ Kviečiame į talką! Lietuvių Enciklopedijos leidykla išleisti eilę vertingų ir kaizin ar beparaktojamų leidinių, iš naujo sutelkę jėgas prie Encyclopedia Lituanica, kurios bus 6 tomai. Išis tomas yra jau išleistas. Maloniai kviečiame į talką ją užsiimnueruojant.

Čikagoje prenumeratas priima: Naujienų, Draugo, Barcaus, Margučio, Jaunimo Centre pas p. Rožanską įstaigose, Marginių ir p. Tvero krautuvėse. Iš anksti išleisti leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai, 2. Vinco Krėvės raštai — 6 tomai, 3. Mūsų Lietuva — 4 tomai.

Tai yra vertingos dovanos bet kuria proga. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nedelsiant užsisakykite, nes atsargos yra nedidelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: leidyklos (617) 268-7730, Namų (617) 282-2759. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Nar. i. Zeme — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zeme — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ZEMAIS NUOSIMCAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIJŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK

rajonė sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.

VILLA - WEST

135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai.

TELEF. 349-0600

ZAVINGI PERLAI

6 kamb. su 3 mieg. apkaltais namas ant 35 p. sklypo. Pilnas rūsys, gazo šiluma, visi modernūs įrenginiai ir patogumai, dvigubas garažas, viskas arti. Virš 20,000 dol. Kreiptis į savininką, tel. MA 6-8505.

MODERNUS 6 KAMB. octagon bungalow 62-ros ir California apylinkė. Galima tuoj užimti. Kreiptis į savininką 737-7526 po 6 val. vak.

SAVININKAS PARDUODA

4 BUTŲ PO 4 KAMB. apkalta namas, gazo pečiukai, šildoma, su dvigubu nauju garazu. 320 dol. pajamų. Kaina \$21,500. 1326 DIVERSEY. Tel. 779-9576

APIE 8,000 DOL. PAJAMŲ, 4 butų, 3 mt. mūras, Marquette Parke. Rimtas pasiūlymas.

4 BUTŲ MŪRAS su bižniu. Dvigubas garažas, nauja gazo šiluma, Marquette Parke. \$43,300.

DIDELIS 2-ju aukštų 2x6 mūras Marquette Parke. Gazo šiluma, garažas. \$32,300.

TVIRTAS 7 kamb. patogus mūras, prie Maria HS. Mūro garažas. \$21,000. 77 IR PULASKI. 10 mt modernus 5½ kamb. mūras. Apie 38 pėdų sklypas. Šalta garažas. \$22,500.

PELNINGAS MŪRO NAMAS. Svarūs 6-3 ir 2 kambariai. 2½ vonios. Naujas šildymas gazu, garažas. Arti visko. Marquette Parke. \$21,800.

BEVEIK NAUJAS, apie 12 metų 5½ kamb. mūras. 2 auto garažas, arti Nabisco. \$27,000.

5 KAMB. GRAŽUS MŪRAS, nauja gazo šiluma, garažas, prie Maria HS. Laisvas — užimkite. \$19,400.

Valdis Real Estate

7051 S. Washtenaw Ave. RE 7-7200

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE Tel. CL 4-7450

Greitis ir tvarkingas visokiančių nuosavybės pirkimas — pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaival. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

PERKAME PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus, visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikla notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET Prospect 8-5454

MŪRO BUNGALOW. 6 kambariai, svarus įrengtas sklypas. 60-ta ir Francisco. MŪRINIS 2 po 5. Centrinis šildymas, modernios vonios, gerai įrengtas sklypas, geriausia Brighton Parko vieta.

SIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutter). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesiuose.

Domas Zukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkarta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudązome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visus darbus garantuotai.

Skambinkit LA 1-6047

Išsavinimas veltui, kreipkitės bet kada

NUO MOTINOS DIENOS IKI KAPŲ PUOŠIMO DIENOS

(Gegužės 10—29 d. d.)

Lietuvių Tautinėse Kapinėse Povilas Milasevičius parduvinės gėles.

Pirkite gėles, puoškite kapus. Kainos nebrangios.

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%

Passbooks

\$5,000 minimum

2 year certificate

5½%

Investment

bonus plan

\$1,000 minimum

5¼%

\$1,000 minimum

1 year certificate

Savings insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas, automobiliniai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokė jimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

TERRA

Brangenybės, Laidkredžiai, Dovanos vietoms programoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company